
Uvodnik

Spoštovano bralstvo! Zaradi organizacijskih razlogov smo se v uredništvu revije *Varstvoslovje* odločili, da bosta letos prvi dve številki revije izšli v slovenskem jeziku, drugi dve pa v angleškem.

V drugo številko smo uvrstili šest prispevkov, zanje pa je značilno, da imamo kar tri prispevke, ki obravnavajo v varstvoslovju manj obravnavano temo prekrškov. Bojan Tičar, Sara Kandolf in Miha Dvojmoč so opravili *de lege lata* analizo sankcioniranja prekrškov v slovenskih mestnih občinah v zadnjih letih. Analiza je pokazala, da večina mestnih oziroma medobčinskih redarstev v mestnih občinah ugotavlja upadanje števila prekrškov. Kljub temu pa število plačilnih nalogov, ki jih izdajajo redarstva na letni ravni, ostaja dokaj veliko oziroma se v nekaterih primerih celo povečuje. Tudi s to ugotovitvijo avtorji poudarjajo položaj občinskega redarstva med prekrškovnimi organi v državi. Osrednji prekrškovni organ ostaja policija, ki dobršen del prekrškov ugotovi v cestnem prometu, tudi s t. i. sekcijskim merjenjem hitrosti vozil. S tem v zvezi sta Aljoša Polajžar in Jan Stajniko v prispevku iskala rešitev za učinkovito delovanje sekcijskega merjenja hitrosti, ki bi bilo skladno s privilegijem zoper samoobtožbo. Ostajata skeptična do predlogov za spremembo zakonodaje na tem področju in zagovarjata potrebo po novih tehničnih rešitvah, ki bi omogočale učinkovit nadzor hitrosti in hkrati ne bi omejevale temeljnih pravic udeležencev v prometu. »Prekrškovni« del prispevkov zaključuje članek Martina Muženiča in Bojana Tičarja o nadzoru in sankcioniranju prekrškov v zvezi z orožjem. Avtorja na osnovi študije primerov iz sodne prakse prikažeta dejansko, življenjsko obravnavo prepovedanih ravnanj na področju orožja, s primerjalno analizo pa ugotavljata, da so kljub težnjam Evropske unije po enotn(ejše)m urejanju materije, razlike med članicami Evropske unije še vedno precejšnje.

Monika Klun obravnava specifični vidik nasilja odraslih otrok nad ostarelimi starši, in sicer dejavnike in ekonomske posledice takšnega nasilja. Finančni vidik tovrstnega nasilja je redko proučevan, kar še posebej velja za Slovenijo. Zato so tudi ocene o stroških, ki so posledica ekonomskega nasilja, nemalokrat podcenjene ali pa celo spregledane, še posebej, če je ekonomsko nasilje potekalo hkrati kot fizično. Hipoteza avtorice sama po sebi kliče po empirični preveritvi, ki ji njen članek daje ustrezno teoretično oporo. Seveda pa so od same empirične študije, še pomembnejši programi, ki bi nasilje nad ostarelimi zmanjšali na minimum. Ekonomsko nasilje se namreč začne že s človeka nevrednimi pokojninami, to pa je sistemski problem slovenske družbe!

Prispevek Črta Uršiča, Anžeta Miheliča in Simona Vrhovca bo najbolj zanimal strokovnjake za kibernetiko varnost, saj jih seznanja z uporabo nevronske mreže na tem področju. Za zaščito informacijske infrastrukture so namreč potrebni tudi novi pristopi k varnosti in razvoj novih tehnik zaznavanja kibernetičnih groženj. Avtorji ugotavljajo, da imajo nevronske mreže v primerjavi s konvencionalnimi sistemi za strojno učenje za zaznavo kibernetičnih napadov kar nekaj prednosti, da pa so po drugi strani tudi pogosto nepredvidljive, zato so najbolj učinkovite šele v kombinaciji s konvencionalnimi sistemi.

Zadnji prispevek smo prejeli v uredništvo revije precej prej, preden smo slišali za prva poročila o pojavu koronavirusa na Kitajskem. Priznam, da po vsem

---

kar smo morali prestaty od razširitve COVID-19 po celem svetu, danes na članek gledam še z večjim zanimanjem. Doris Jelen, Ksenija Vodeb in Janez Mekinc so namreč na primeru Egipta napisali članek o dejavnikih zaznavanja varnosti destinacije. Empirična raziskava je pokazala, da na zaznavo slovenskih turistov glede varnosti potovanja v Egipt statistično vplivajo demografske značilnosti in potovalne navade ter da morebitne teroristične grožnje za dalj časa ne odvrnejo želja turistov po potovanju v to destinacijo. Avtorji predlagajo tudi trženjske ukrepe, ki naj bi sčasoma pripomogli k izboljšavi negativnih zaznav turističnih destinacij.

Če je bila katera gospodarska panoga zaradi koronavirusa prizadeta, potem je to gotovo mednarodni turizem. Ob tem se zdi, da nobena vojna, ne teroristični napadi, ne cunamiji, ne globalna finančna kriza (se pravi klasični varnostni pojavi) niso tako hipno, obsežno, ostro in globoko zarezali v način življenja sodobnega človeka, ki je v zadnjih desetletjih postal pravi homo turisticus, kot prav pandemija. Res je sicer, da so k temu prispevale predvsem države, ki so sprejele drastične ukrepe, da bi zajezile širjenje virusa, pri tem pa so bile pripravljene/primorane za določen čas zapreti meje, odpovedati mednarodni promet in napol »ustaviti« družbo. Zato bo v prihodnje zanimivo spremljati zaznavanje (realnosti) tovrstnih groženj, ki so nevidne, neotipljive in kot takšne idealno polje za tvorce teorij zarote in nejeverne Tomaže vseh vrst. Zatorej – veš, razumnik, svoj dolg?

Izr. prof. dr. Andrej Sotlar
Gl. in odg. urednik